

15 Μαΐου 2026

Όσιος Παχώμιος ο Μέγας

[Θέατρο, Κινηματογράφος, Ντοκυμανταίρ, TV και Διαδίκτυο / Πολυμέσα - Multimedia / Συναξαριακές Μορφές](#)

www.elpenor.org/athos

Οι άγιοι Δαβίδ και Παχώμιος - 16ος - 17ος αι μ.Χ. - Μονή Διονυσίου,
Άγιον Όρος

Εορτάζει στις 15 Μαΐου εκάστου έτους.

Ο Παχώμιος, λεπύνων σαρκός πάχος,

Ψυχή συνήγε πρὶν μεταστήναι στέαρ

Πέμπτη και δεκάτη Παχώμιον ένθεν έειραν.

Βιογραφία

Ο Όσιος Παχώμιος γεννήθηκε το 292 μ.Χ στην Κάτω Θηβαΐδα της Αίγυπτου από γονείς ειδωλολάτρες και έζησε κατά τους χρόνους του αυτοκράτορος Κωνσταντίνου του Μεγάλου (306 - 337 μ.Χ.). Στο στρατό, στον οποίο κατετάγη σε ηλικία 20 ετών, γνωρίσθηκε με Χριστιανούς στρατιώτες και διδάχθηκε από αυτούς τα της Χριστιανικής πίστεως. Όταν δεν απολύθηκε από τις τάξεις του στρατού, εγκατέλειψε τον κόσμο και αφού μετέβη στην Ανω Θηβαΐδα, βαπτίσθηκε και εκάρη μοναχός.

Επιθυμώντας μεγαλύτερη ησυχία, για να αφοσιωθεί στην ερημική ζωή και την άσκηση, κατέφυγε στην έρημο και ετέθη υπό την πνευματική καθοδήγηση του περίφημου ησυχαστού Παλάμονος (τιμάται 12 Αυγούστου), του οποίου έγινε τέλειος μιμητής.

Μετά την κοίμηση του πνευματικού του πατέρα, περί το 320 μ.Χ., κατέφυγε σε έρημο νησίδα του Νείλου, τη νήσο Ταβέννη της Ανω Θηβαΐδας, όπου βοηθούμενος και από τον ασπασθέντα το μοναχικό σχήμα αδελφό του Ιωάννη, ίδρυσε μικρή μονή.

Η φήμη της αγιότητας και της συνέσεώς του είλκυσε πολλούς μοναχούς, εξ αιτίας δε τούτου ολοένα και μεγάλωνε τη μονή του, ώστε σε διάστημα λίγων ετών αυτή να αριθμεί περισσότερους από 14.000 μοναχούς. Έτσι ο Όσιος Παχώμιος έγινε ένας από τους μεγάλους οικιστές και ασκητές της ερήμου.

Ο Όσιος Παχώμιος θεωρείται θεμελιωτής της κοινοβιακής οργανώσεως των ασκητών. Όπως φαίνεται από την Λαυσαϊκή Ιστορία, βιβλίο που έγραψε ο Παλλάδιος περί το 420 μ.Χ., οι μοναχοί του Παχωμίου, που ονομάζονταν Ταβεννησιώτες, ζούσαν ανά τρεις σε μικρά οικήματα. Ο Όσιος Παχώμιος επέβαλε στους μοναχούς κοινή προσευχή κάθε πρωί και βράδυ (συνολικά βέβαια οι μοναχοί προσεύχονταν, σύμφωνα με τον Κανόνα, δώδεκα φορές την ημέρα και δώδεκα τη νύχτα), κοινή εργασία, κοινά έσοδα, κοινές δαπάνες, κοινά γεύματα και ομοιόμορφη ενδυμασία. Τα γεύματά τους αποτελούνταν από φυτικές τροφές και τυρί. Κατ' αυτά οι μοναχοί δεν μιλούσαν μεταξύ τους, και γι αυτό συνεννοούνταν με νεύματα. Κάλυπταν δε τα πρόσωπά τους με τέτοιο τρόπο, ώστε να μπορούν να βλέπουν μόνο την τράπεζα. Η ομοιόμορφη στολή τους αποτελείτο από τα εξής ενδύματα: λινό χιτώνα (« λεβιτωνάριο »), που έφθανε λίγο κάτω από τα γόνατα και ζωνόταν με ζώνη, λευκό μάλλινο ένδυμα αιγός ή προβάτου («μηλωτή»), επίσης ζωσμένο, που έφθανε έως τα γόνατα και είχε την μαλλοφόρο όψη προς τα έξω, κωνοειδές κουκούλιο, που στο πίσω μέρος έφθανε μέχρι τους ώμους και μικρό λινό ωμοφόριο (« μαφόριον » ή « μαφόριτιον ») που κάλυπτε συνήθως τον αυχένα και τους ώμους. Υποδήματα σπανίως χρησιμοποιούσαν.

Οι Ταβεννησιώτες μοναχοί εκοιμούντο καθήμενοι και κοινωνούσαν των Αχράντων Μυστηρίων κάθε Σάββατο και Κυριακή. Διαιρούνταν σε είκοσι τέσσερα τάγματα, καθένα από τα οποία χαρακτηριζόταν με ένα γράμμα της αλφαβήτου, ανάλογα με την κατάσταση και τον τρόπο συμπεριφοράς εκείνων που το αποτελούσαν.

Πνεύμα οργανωτικό και απaráμιλλος στην καθοδήγηση και την διακυβέρνηση προσώπων και πραγμάτων, κατόρθωσε να διατηρήσει μεταξύ του πλήθους της περί αυτόν αδελφότητας πειθαρχία και αγάπη, φροντίζοντας ως φιλόστοργος πατέρας για τις πνευματικές και υλικές τους ανάγκες, δια δε των σοφών συμβουλών του και του παραδείγματός του να τους ενθαρρύνει στον αγώνα προς την αγιότητα. Λόγω της θεοσέβειας και της θεοφιλούς του δράσεως ο Όσιος Παχώμιος επροικίσθηκε από τον Θεό δια της χάριτος της θαυματουργίας και επιτέλεσε πλείστα όσα θαύματα.

Το 348 μ.Χ. περιποιούμενος ο ίδιος τους μοναχούς που ασθένησαν από πανώλη, αρρώστησε και ο ίδιος και μετά από λίγο απέθανε. Τον Όσιο Παχώμιο διαδέχθηκε στην ηγουμενία ο Όσιος Θεόδωρος ο Ηγιασμένος (τιμάται 16 Μαΐου).

Ἀπολυτίκιον (Κατέβασμα)

Ἦχος πλ. α'. Τὸν συνάναρχον Λόγον.

Ἀγγελάρχης ἐδείχθης τοῦ Ἀρχιποιμένος, Μοναστῶν τᾶς ἀγέλας Πάτερ Παχώμιε, πρὸς τὴν μάνδραν ὁδηγῶν τὴν ἐπουράνιον, καὶ τὸ πρέπον ἀσκηταίς, ἐκεῖθεν σχῆμα μνηθεῖς, καὶ τοῦτο πάλιν μύησας, νῦν δὲ σὺν τούτοις ἀγάλλη, καὶ συγχορεύεις ἐν οὐρανίαις σκηναίς.

Ἔτερον Ἀπολυτίκιον

Ἦχος πλ. δ'.

Ταῖς τῶν δακρύων σου ῥοαῖς, τῆς ἐρήμου τὸ ἄγονον ἐγεώργησας· καὶ τοῖς ἐκ βάθους στεναγμοῖς, εἰς ἕκατὸν τοὺς πόνους ἐκαρποφόρησας· καὶ γέγονας φωστὴρ τῇ οἰκουμένη, λάμπων τοῖς θαύμασιν, Παχώμιε Πατὴρ ἡμῶν ὅσιε, πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ, σωθῆναι τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Κοντάκιον

Ἦχος β'. Τὰ ἄνω ζητῶν.

Φωστὴρ φαινός, ἐδείχθης ἐν τοῖς πέρασι τὴν ἔρημον δέ, ἐπόλισας τοῖς πλήθεσι, σεαυτὸν ἐσταύρωσας, τὸν σταυρόν σου ἐπ' ὠμῶν ἀράμενος, καὶ ἀσκήσει τὸ σῶμα, κατέτηξας, πρεσβεύων ἀπαύστως ὑπὲρ πάντων ἡμῶν.

Ἔτερον Κοντάκιον

Ἦχος β'. Τὴν ἐν πρεσβείαις

Τὴν τῶν Ἀγγέλων ἐν στόματι πολιτείαν, ἐπιδεξάμενος Παχώμιε θεοφόρε, τούτων καὶ τῆς εὐκλείας ἠξίωσαι, τῷ τοῦ Δεσπότης θρόνῳ, σὺν αὐτοῖς παριστάμενος, καὶ πᾶσι πρεσβεύων θεῖαν ἄφεσιν.

Μεγαλυνάριον

Χαίροις εὐσεβείας ὑπογραμμός, καὶ τῶν μοναζόντων, Ἀγγελάρχης θεοειδής. Χαίροις τῆς Αἰγύπτου, κανὼν καὶ τύπος μέγας, Παχώμιε θεόφρον, Πατέρων καύχημα.

Ἱερά Λείψανα: Αποτμήματα τοῦ Ἱεροῦ Λειψάνου τοῦ Ἁγίου φυλάσσονται στις Μονές Μεγ. Λαύρας Ἁγίου Ὄρους καὶ Ἁγίας Τριάδος Εξαμιλίων Κορινθίας καὶ στο

Παρεκκλήσιο Οσίας Ξένης της Ρωσίδος Μάνδρας Αττικής.

Οπτικοακουστικό Υλικό

Ακούστε το απολυτίκιο!

Αγιογραφίες / Φωτογραφίες

Όσιος Παχώμιος ο Μέγας

Όσιος Παχώμιος ο Μέγας

Όσιος Παχώμιος ο Μέγας

Όσιος Παχώμιος ο Μέγας

Πηγή: saint.gr